

ПРОЕКТ
організації території
ПРИРОДНОГО ЗАПОВІДНИКА
„ГОРГАНИ“
та охорони його
природних комплексів
НАДВІРНЯНСЬКОГО РАЙОНУ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

УДК 911.9:502.4 (477.8)
N держреєстрації: 0111U009036
Інв.№

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства екології та
природних ресурсів України
від 23.06.2014 № 194

**ПРОЕКТ ОРГАНІЗАЦІЇ ТЕРИТОРІЇ
ПРИРОДНОГО ЗАПОВІДНИКА “ГОРГАНИ”
ТА ОХОРОНИ ЙОГО ПРИРОДНИХ КОМПЛЕКСІВ**

Том 1

Проректор з наукової роботи

Львівського національного університету

імені Івана Франка,

доктор хімічних наук, професор



Котур Б.Я.

Науковий керівник теми,

кандидат географічних наук, доцент

Брусак В.П.

Директор

природного заповідника “Горгани”



Кисляк В.М.

Львів 2012

ЗМІСТ

ВСТУП

Довгострокові завдання охорони природних комплексів природного заповідника. Чинники, які сприятимуть виконанню цих завдань.....	9
1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО ПРИРОДНИЙ ЗАПОВІДНИК “ГОРГАНИ”	16
1.1. Місцезнаходження, склад земель, межі та загальна площа природного заповідника	16
1.2. Організація та використання території в минулому	21
1.3. Обсяги та характер виконаних проектних та вишукувальних робіт	25
2. КОРОТКА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРИРОДНИХ УМОВ ТА РЕСУРСІВ. ЗАХОДИ ДЛЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ БІОРІЗНОМАНІТТЯ ТА ЛАНДШАФТІВ....	30
2.1. Геологія	30
2.2. Геоморфологія	51
2.2.1. Орографія та морфоструктура	52
2.2.2. Елементи й особливості морфоскульптури	54
2.2.3. Сучасні геоморфологічні процеси	67
2.3. Клімат	73
2.3.1. Радіаційні чинники клімату	73
2.3.2. Циркуляційні фактори клімату	75
2.3.3. Особливості клімату на території заповідника	78
2.3.4. Сезонні відмінності погоди на території заповідника	87
2.4. Гідрографія	93
2.5. Ґрунти	96
2.6. Флора та рослинність	104
2.6.1. Видове та ценотичне різноманіття та його збереження	104
2.6.2. Рідкісні та зникаючі види рослин, типові та рідкісні рослинні угруповання Зеленої книги України та планування їх збереження	117
2.6.3. Шляхи мінімізації впливу антропогенних чинників на рослинний світ	126
2.6.4. Збереження різноманіття флори <i>ex-situ</i>	126
2.7. Тваринний світ	127

2.7.1. Видове різноманіття та його збереження	127
2.7.2. Рідкісні та зникаючі види тварин та планування їх збереження	134
2.7.3. Шляхи мінімізації впливу антропогенних чинників на тваринний світ..	152
2.7.4. Вплив окремих представників фауни на рослинність.....	155
2.7.5. Регулювання чисельності окремих видів фауни.....	156
2.7.6. Збереження різноманіття фауни <i>ex-situ</i>	157
2.8. Ландшафтне різноманіття	157
2.8.1. Колишня та сучасна ландшафтна структура	157
2.8.2. Особливості антропогенної трансформованості ландшафтів.....	166
2.8.3. Відновлення корінних ландшафтів.....	168
2.8.4. Різноманіття типів природних середовищ та збереження рідкісних типів природних середовищ (за Бернською конвенцією)	169
2.9. Моніторинг довкілля.....	175
2.9.1. Стан та ефективність сучасної системи моніторингу довкілля.....	175
2.9.2. Перспективи розвитку системи моніторингу довкілля.....	185
2.9.3. Забезпечення вільного доступу громадськості до інформації щодо стану довкілля.....	189
2.10. Наукові дослідження.....	191
2.10.1. Огляд історії та основних результатів наукових досліджень.....	196
2.10.2. Стан та перспективи інвентаризації флори та фауни, рослинних угруповань.....	204
2.10.3. Екологічні особливості видів флори і фауни.....	209
2.10.4. Стан та перспективи досліджень геології, геоморфології, клімату та мікрокліматичної диференціації, ґрунтів.....	213
2.10.5. Стан та перспективи досліджень ландшафтів та типів природних середовищ.....	217
2.10.6. Дослідження антропогенних чинників впливу на природні комплекси та об'єкти.....	219
3. КОРОТКА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА РЕГІОНУ РОЗТАШУВАННЯ ПРИРОДНОГО ЗАПОВІДНИКА “ГОРГАНИ” НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ ТА ПРОГНОЗ ЙОГО РОЗВИТКУ.	

ЗАХОДИ ЩОДО ЗБЕРЕЖЕННЯ ПРИРОДНИХ КОМПЛЕКСІВ ТА ОБ'ЄКТІВ ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ	222
3.1. Населення	222
3.1.1. Історія заселення і господарського освоєння регіону розташування заповідника	222
3.1.2. Відомості про населені пункти	226
3.1.3. Склад населення та дані щодо його зайнятості	230
3.2. Особливості впливу розвитку туристичної галузі на природні комплекси природного заповідника, пропозиції щодо зменшення негативних наслідків	234
3.5. Відтворення диких видів тварин	239
3.6. Відтворення рибних ресурсів	251
3.7. Транспорт і зв'язок	253
3.7.1. Стан та перспективи розвитку транспорту, шляхів сполучення транспорту, системи обслуговування транспорту, враховуючи аспекти впливу на довкілля	253
3.7.1.1. Історичні особливості формування системи доріг у регіоні розташування заповідника	253
3.7.1.2. Сучасний стан та перспективи розвитку шляхів сполучення у регіоні розташування заповідника	256
3.7.2. Стан та перспективи розвитку системи зв'язку	258
4. ПЛАНУВАННЯ ТЕРИТОРІЇ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ ПЗ “ГОРГАНИ”.....	260
4.1. Аналіз попереднього досвіду планування території.....	260
4.2. Установлення природоохоронного режиму ПЗ.....	267
4.3. Виділення господарських ділянок ПЗ.....	269
4.4. Аналіз дотримання природоохоронного режиму охоронної зони.....	275
4.5. Структура управління та господарської діяльності, маркетинг.....	278
4.6. Кадрове забезпечення.....	282
4.7. Міжнародна діяльність.....	286
4.8. Охорона від порушень природоохоронного режиму.....	289

4.9. Робота з громадськістю, екологічна освіта.....	304
4.10. Матеріально-технічне забезпечення.....	324
4.11. Капітальне будівництво.....	334
4.13. Основні техніко-економічні показники та розрахунок витрат на утримання ПЗ.....	338
4.14. Очікувана ефективність запроєктованих заходів.....	353
4.15. Моніторинг за реалізацією заходів, запланованих Проектом організації території ПЗ.....	357
5. ЗАХОДИ НА ВИКОНАННЯ ГОЛОВНИХ ЗАВДАНЬ ПЗ “ГОРГАНИ” ...	360
ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ	378

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ

ПЗФ – природно-заповідний фонд

ПОТ – природоохоронні території

НПП – національний природний парк

БЗ – біосферний заповідник

ПЗ – природний заповідник

РЛП – регіональний ландшафтний парк

ЧКУ – Червона книга України

ЗКУ – Зелена книга України

ЛНУ імені Івана Франка – Львівський національний університет імені Івана Франка

ДПМ НАНУ – Державний природознавчий музей національної академії наук України

ІЕК НАНУ – Інститут екології Карпат національної академії наук України

ЛГРЕ – Львівська геолого-розвідувальна експедиція

ЛДЛЕ – Львівська державна лісовпорядна експедиція